

LUDAS MATYI

a magyar nép mulattató képes ujsága.

II. ÉVFOLYAM.
Megjelenik vasárnap.

Ára 3 hóra
1 frt, 50 kr.

Az előfizetési pénz
a kiadó-hivatalba
Városháztér 6-ik szám alá
küldendő.

Pest, aug. 23.
1868.

34. szám.

Gyűjtőknek
öt előfizető
után
tiszteletpéldány jár.

SZERKESZTŐI IRODA:
Városháztér 6. sz.
ide küldendő mindenféle kézirat
mely Ludas Matyinak van
szánva.

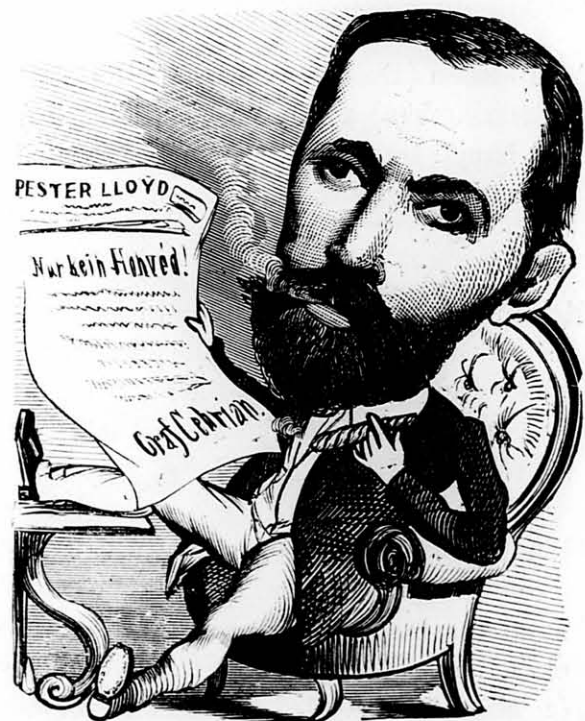
Pecsovics celebritások albuma.

XXXI.

Nr. 31. Ime a „tótkirály“ alias Juszt atyus!
Jaki ta csont . . olyan kemény dolegatyus!

XXXII.

Nr. 32. Ecce gróf Cebrián! Nógrád büszkesége!
Nézd a tulsó lapon vajjon büszkeség e ?

Gróf Cebrián photographiájához.

Ország világ tudja, hogy a nemes gróf a nógrádi patriciust az öreg Kubinyit, ki már e nemes megyének öt izben volt követje — buktatta meg duzzadt tárczája segittségével 65-ben.

Midőn Cebrián gróf képviselővé választott, épen azon az áron lehetett az ő kerületében egy marhát venni, mint egy választót, tehát akkor egy egy marha egy egy voks vala.

Ő méltóságáról aztán mint képviselőről semmit sem jegyzett fel a nógrádi krónika egész a honvédelmi javaslatig egyebet, minthogy a szélső jobbon foglalt helyet.

Ekkor azonban egyszerre világhírű nevezetességgé nőtte ki magát — ellene szavazván a honvédelmi javaslat elfogadásának.

Hihetetlen ugy-e? de ugy van, hanem nem

azért szavazott ellene a nemes gróf . . . mintha keveselte volna a 70 zászlóaljat . . . óh nem . . . hanem azért, mivel nagyon is sokalta s ékes szavakban nyilatkozott is a Honban . . . a dehogy a Lloydban — hogy nem jó a gyermek kezébe kést adni s egyáltalában minek az a honvédség? mikor ugy is van elég cserepárunk s emlékeztet 48-ra, hogy mennyi zenebonát csinált az a honvéd? minden esetre Magyarországnak lenne legnagyobb veszedelmére stb.

A rossz világ nyelve egyébiránt azt pletykálja a nemes grófról, hogy 48-ban ő is honvéd volt előbb s csak aztán lön a muszka avantgarde egyik nyargoncza . . . de e már ha ugy lett volna is . . . régen elmúlt, — a multa pedig fátyolt kell vetni . . . nem pokróczot.

Politikai alapigék (textus) az új testamentomból.

Jobboldali az az Deákpárti papok részére.

1. A ki hiszen (Deákban), dus élete lesz (a miniszteriumban) a ki nem hisz, keserűséggel telt napjai lesznek, mert a mi engesztelhetlen haragunk marad azon. János ev. III. r. 36 v.
2. Megmutatom pedig nektek, kitől féljetek; féljetek attól, kinek az erő és hatalom kezében van, hogy (Ráth által) a gychennába ne vettessetek; bizony mondom nektek attól féljetek. Lukács XII. r. 5. v.
3. Gondolkodjatok, mert ime testté vált az ige, (szentesítettetettaközösügyes alkotmány) mely hatalmasabb nálatok azért az (1848-iki) eszmének, ti meghaltatok . . . de élni fogtok (a státusadósság lefizetésére) a mi urunk (Brestl és Lónyay) nevében. Szt. Pál róm. irt lev. VI. r. 11. v.

Baloldali az az Kossuthpárti papok részére.

4. Avagy nem tudjátok e, hogy valakik (Deák) hitére megkeresztelkedtetek, a nemzet halálát siettetitek, mert közösügyesekkel annak pusztulására keresztelkedtetek meg. Szt. Pál róm. irt levele VI. r. 3. v.
5. A mi urunk, (Kossuth!) ki az iga alólfelszabadított, többé meg nem hal, mert élni fog az eszme, melyen a halálnak nincs hatalma Szt. Pál róm. irt levele VI. r. 9. v.
6. Nem tudjátok e, hogy a kinek szolgájaként állítjátok magatokat engedelmességre, annak szolgálói vagytok, a kinek engedelmeskedni tartoztok, a bűnnek az igazság ellen.

Vizsgáljátok meg sziveteket, rázzátok le magatokról a szolgaság jármát . . . szabaduljatok meg a büntől, hogy lehessetek az igazság szolgálivá. Szt. Pál róm. irt levele VI. r. 16—18. v.

Ködfátyol képek.

I.

Hogy alkotják azt a közvéleményt, melybe a jobboldal hobboldogító bölesei kapaszkodnak?

X... nagy prépost hálótermében vagyunk. Épen reggelinél találjuk ő nagyságát bájos unokahugával.

A terem előszobájában egy tuczat hajlongó egyéniség ünnepi mezben szorongat egy egy darabka papírt, kiknek egyike asztalos, másika suszter, harmadika nőszabó, negyedike lakatos, bádogos, szijgyártó s a jó ég tudná mi minden nem. —

Mindegyik mester a kontó mellett újévi üdvözlötet is tart markában s szent pietás kuczorog mindegyik homlokán s reszketeg félelem keblében.

Jön a secretárius jelenteni prépost ő nagyságának, hogy itt vannak a mester emberek.

Beboesáttatnak.

Elkezdődik az alázatos mély bók, mely után prépost ő nagysága azon kérdést intézi vazalusaikhoz:

„Hát magok mi pártiak?”

— Mi excellentiád parancsolata után járunk, s politikai meggyőződésünkről kegyes akarata szerint méltóztassék rendelkezni.

Persze ezen frázisra a secretárius ur tanította be őket azon biztosítással, hogy ha ezt vallják... úgy a kontó rögtön ki lesz fizetve.

Prépost ő nagysága a feleletekkel kegyeskedik megelégedni s egyuttal megparancsolja, hogy úgy is legyen, a haza bölese és a jobboldal elveit vallja mindenki közülök, más különben nem fog velök dolgoztatni.

Erre következik az örök hűségre tett fogadás, Kossuth átkozása — a 48-as párt gyalázása és a jövő évi pečovics követre való szavazás... majd liqueuroszítás legvégre pedig ő nagysága bájos unoka huga intésére az általános eltávozás s a secretárius szobájában a kontók kifizetése vagy is tulajdonképen a közvéleménynyérés.

Ludas Matyihoz

vigasztalóul.

Matyi öcsém! fájlaljuk baleseted...
Hogy a nyarat kóterben kell föltened.
Türelem és szenvedés a te élted
Azért, hogy a vakságot nem kimélted.

Nyolczvan krajezár vón' naponta lénungod...
Jaj de azt sem adták még meg, — mint mondod —
Méreg drága! 600 forint!! lakbéred...
Köszönhedd... ha ennyivel még beéred.

Nálunk mostan csak a szokott fényleni —
Ki hazáját eladta, — mint Görgei!
De a ki az igazat úgy kimondja...
Mint te! annak roszul megyen a dolga.

Hej jó öcsém! türj várj még egy keveset...
Szégyenedre nem szolgál e baleset.
S ki most téged a kóterbe záratott:
Lesz még abban maga is bezáratott.

Felettünk is kiderülhet még az ég!
Makrapipánk szüz dohánytól füstöl még...
A mostani kettősfejü sas mellett —
Magyar zászló loboghat Buda felett.

S Kossuthot is... haza hozza az Isten...
Akkor zeng majd még örömdal csak itten.
Csak mielőbb érnénk meg már e napot:
Hogy ugranánk örömünkben egy nagyot.

Egy öreg számadó.

Hogy instellálta az sz... i törvénybíró a rektort hivatalába?

Halljunk szót emberséges emberek, polgártársaim!
Mégkövetem, becsülöm, tisztelem a kigyelmetek
érdemes személyét, a mai szent napot, az előttünk levő
ítalokat. Nem azért, hogy egy vagy más, — szó köztünk
maradjon — nem is azért, hogy azt a porezió pálinkát
megittam, vagy hogy még többet ne innék, hanem mint
Sz... helységének okos értelmes törvénybírója, falu
szája létemre, szólván — kiszóljam a szót, és témába
tegyem az tárgyat (de már elébb csak megiszom ezt a
kis pálinkát) megiván, megittam ezt a kis pálinkát, de
azért tudván — tudom, hogy hol hagytam el az felkő-
szüntésemet.

No hát: kedves, érdemes ifju tiszteletes László
rekturam, bölesen tetszik tudni, hogy a mult szentgyörgy
napján éppen mikor Szécsben, azt a vak lovamat eladtam
igaz hogy nagy volt a sár és hideg volt az ájer lebegő,
ugy hogy megis tetszettem fázni, mindazáltal elmertem
M. falára és megtiszteltem kigyelmetet a mi rektori kár.

I.

Az óvatos apa.

Nézzétek fiaim! hoztam nektek vásárfiát, hanem nektek Jóska! Jancsi! Sandri! Karesi! azért nem adom a kezetekbe, mert megtalálnátok magatokat sérteni ezekkel a fegyverekkel. Nektek pedig Palkó! Kálmus! és Kálmán! azért nem adom ezt a mézes kalácsot, mert gyenge gyomrotoknak megtalálna ártani.

tyánkval (charta, dijjlevél) a mibe a tisztelendő vizikátor (vizitátor, egyházlátogató) urak is belenyugodtak, már most szörnyüségés nagy az én örömem azon hogy kigyelmed, mint helységünk okos értelmes tanítóját köztünk tisztelhetem és becsülhetem, virágozzék is köztünk kigyelmed, mint a szép pálmafák, és mint az cedrusfák, kik az Libaháton nőnek! Minket pedig emberséges emberek, polgártársaim! az ur isten ő szent felsége okvetlen protegáljon meg, hogy többször is, másszor is, ilyen szép beszélgetésben együtt lehessünk.

Éljen a becsületes kongyisztórium (consistorium.)

A közösügy leszármazási fája.

Kaunicz nemzé Metternichet.

Metternich nemzé Svarzenberget.

Svarzenberg nemzé Windisgräczet, Bachot és ennek fiait.

Windisgräcz nemzé Haynaut.

Haynau nemzé Prottmant s ennek testvéreit az absolutismust és concordatumot.

Absolutismus nemzé Smerlinget.

II.

A közösügyes kapocs.

A haza bölcse azt mondja, hogy a kiegyezés müve öszvetartó kapocs leend Magyarország nemzetiségei között.

Persze hogy az . . . még pedig így la!

Smerling nemzé Belcredit.

Belcredi nemzé a provisoriumot.

A provisorium nemzé Königräczet és Sadovát.

Sadova nemzé Beustot.

Beust aztán nemzé Deákat.

Deák végre nemzé a közösügyes boldogságot a quótának, fináncznak és trafiknak nevében Ámen.

Sziporkák.

Beütött az A . . . gróf hodájába a ménkű s oda égett egy pár ezer drága selyembirka.

Másnap midőn a szomszéd uraságok becsülgették a roppant veszteséget a mit a gróf vallott, közbeszól egy juhászbojtár:

„De a még mind semmi, hanem a csacsim a csacsim! még az is oda égett.

Egy m . . . i polgár a toronyépítés alkalmával föllekesülve így tevé munkabeli ajánlatát: (megjegyzendő, hogy fia lovas, maga pedig ökrös gazda volt.)

„A szekeres munka miatt pedig sohse busuljon az eklézsia — ha ló kell, ott van a fiam; ha ökör kell, itt vagyok én!

Szolgafi esküdt ur aggodalmai.

Szörnyőség ez! hogy szaporodnak
Az alkotmány védő körök?
Belépni siet nyakra főre . .
Kálomista! zsidó! görög!

És én mit tegyek? Párosával
Hull a programm nyakam közé . .
Melyik párthoz szegődjem már —
Melyik lesz jobb viz-e tűz-e?

Ki hitte volna ezt felőled
Te jámbor muszkahátija!
Hogy téged még demokraták közt
Kellend e honnak látnia?

S te még köröket alakítasz?
No jó . . hát üsse a tatár . .
Érnéd be egygyel a Deákkal,
Baloldali minek ma már?

De csak trémába jó az ember . . .
Választani szörnyü nehéz, —
Egyik felé unszol az ildom
Másik felé a sziv s az ész.

Ha Deákkal tartok . . mit szól majd
A nagyságos alispán ur?
Ha Tiszával . . a méltóságos
Főispán helyemből kitur.

Valóban kritikus egy helyzet .
Eh! neutrális maradok,
Legalább úgy el nem esaphatnak . .
Nem, mert opportunus vagyok.

Tiszaháti kosta.

Beteljesült profétia.

A 67-es közösügyes alku kezdetével politikai diskurszusba elegyedett egyik almási vas-tagnyaku kálomista ember a tanítóval, ki Deák Ferenczet még a 61-iki felirat s az abban foglalt elvek szerint tisztelvén meg — határtalan dicséretekkel halmozta el, hogy ő a legnagyobb hazafi! a haza bölcse! a legtisztább lelkületű ma-

gyar, ki csak a haza boldogításán törekszik és a ki a 48-iki alkotmányból egy köröm feketényit se enged stb.

„Hiszen ha így lenne, mint tanító uram hiszi és gondolja, én is levennem a kalapot Deák uram előtt . . de emlékezzék rá kigyelmed, úgy jár Deák Ferencz Ausztriával, mint én járok igen gyakran sok rongyos és éhes ezigánynyal!

Országut mellett lakva, be állít hozzám egy egy karaván, nagy alázatosan rimánkodik, csdekel, kezemet, lábomat csókolja s miért?

Egy kis bagóért.

Kiverem tehát a pipámat s a kért bagót átadtam neki, . . csakhogy szabaduljak tőlök; hát szabadulok e? dehogyan szabadulok, ismét addig simogat, addig dicsér, hogy nincs széles e világon oly jó ember mint én, látja ő a szememből is stb. míg egy darab kenyeret nem kap. Adok neki, hogy legalább szabadulhassak tőle valahára; hanem ezután jön csak még a java.

Az én ezigányom ekkor már követelőn kezd s azt mondja! hogy ő addig itt nem hagy ha agyon verem is — míg neki egy kis szalonát nem adok a kenyérhez . .

Meglássa kigyelmed rekturam! Deák Ferencz is így jár Ausztriával. Addig ezirogatják, nyalják, falják, addig magasztalják az öreg urat míg a 48-ból előbb egy keveset, majd többet, végre annyit nem enged, hogy azután a 48-iki alkotmány szárnyatlan, lábatlan és fejetlen marad “

Ki hitte volna még akkor hogy ez a falusi egyszerű földész oly igazat szóljon!!

Hogy adta el a trafikot S. Gyula a finánczoknak

1868 elején egy névsor akadt a kezembe melyen felvalának jegyzve, kik üzték volt Budapesten a spiczliséget és mily fizetést huztak.

E névsorból láttam, hogy alólról fölfelé és felülről lefelé minden osztály képviselve volt e kuvikok hadában, a mágnástól kezdve a peczérig s többnyire olyan nevekkél tündökölt e diszes lajstrom, kikről az ördög se hitte volna, hogy a gonoszoknak adták el lelküket 1000-tól 6000 forintig terjedő gázsiért.

De most hagyjuk ezeket a sátán kegyel-

mébe ajánlva — ott ahol vannak, hivatalokban, köz- és magán-intézeteknél sat. s foglalkozunk e „sötétben ólalkodó“ bravók bravója Szaglár Jónás urral, kiről csak gyanították, de nem tudták, hogy ki és mi? s miből él oly urasan? holott tulajdonképen ő is czimeres tagja volt a becs-telen kompániának.

Szaglár Jónás tehát osztrák vallásu és mesterségére nézve spiczli, Pesten arról volt ismeretes, hogy hosszú fülei mellett hosszú orral is birt.

1850-től 1860-ig sokan üzték e rut mesterséget szép Magyarországon, a türelmes és leigázott becsületes nép roppant kára és bosszantására; de oly ritka példány nem volt e szemenszedett bandában, mint Szaglár Jónás.

Nincs az a karvaly, mely kiszemelt áldozatát úgy eltalálta volna mint ő.

Ha kávéházba vagy vendéglőbe lépett, körül jártatván vérese szemeit, egy pillanat alatt tudta hol a rebellis? kik beszélnek a magas kormány ellen, s amennyire aztán tőle kitelhetett barátságosan közeledett az ily asztalhoz, helyet foglalt, sohajtott, öklét szoritotta s a második halbszeidlinál már szidta a nimetet. Ez privilégiumok volt az ily jó madaraknak, hogy így csapdalépre csalják a publikumot s távolról se sejtsek, hogy ők titkos célra működő gazemberek, mert ha ezt tudják, természetesen a kutya sem állt volna velük szóba. Amde ők eltitkolták kiléttüket és mint szabadalmazott szájak a rövidlátók előtt gyakran még bizalmat is keltettek maguk iránt, mint jó hazafiak!

A kinek aztán borközött Jónás ur agijára eljárt a szája, az azon vette magát észre, hogy szállása helyett a hüvösre vitetett további rendeletig. Jónás pedig teli marok és megveregetett vállal vált meg Prottmann direktortól, tovább üzve gyalázatos mesterségét, tolakodva, szemtelenkedve mindig, mindenütt. Őt nem lehetett lerázni egy könnyen, s ennek következtében széles körben megfordult s nem egyet vallott barátjának azok közül, kiket feladott vagy elárult.

A dupla orru vizsla nem érzi meg oly megsziröl a vadat, mint ő a magyar dohányfüstjét s ily szag után utcaza hosszát ment, nyomozva a vakmerőt, ki ily szüiz illatot eresztgetett.

Igy szaglálódva érte el egyszer S. Gyulát, ki egy utcasarkon beszélgetett B. barátjával bodorfüstöt eregetve.

S. Gyula észrevéve Szaglár Jónást — kire már rég gyanokodott — így folytatta elég hangosan a beszédet:

„Fél óra mulva találkozunk, de előbb e cso-

magot kell expediálnom“ — rámutatva a hóna alatt levő pakétra,

„Mi az? — kérdi barátja. —

„Olyan jó fajta magyar dohány.“

„Messze lakol? — kérdi B.

„Kecskeméti utcaza 15-ik szám földszint.“

„Viszontlátásra! — mond B. — a Komlóban elvárlak.“

A két barát elvált egymástól, Jónás fülei pedig — hallva a párbeszédet — rőfnyire megnyultak, arcza kigyuladt, s rohant egyenesen a fináncz direktióra.

Alig ért haza S. Gyula, beállit hozzá két fináncz brachiummal, az asztalon levő pakétra téve hivatalos kezüket kérdik:

„Mi meg van ebe?“

„Magyar dohány! — mond S. hidegen.

„Ah kutya lelki Kossuth hund! marsch a direktióra, musz fizetni kell sokat.“

„De hiszen — vonogatá magát S. Gyula — már én megfizettem ezért egyszer, másodszor csak nem veszem meg.“

Nix nucz! musz fizetni meg eczer!“ mondják a finánczok és a szabadkozó S. Gyulát dohányostól együtt a zöld szemüveges direktor elé kísérik.

Ez is kérdi mi van a pakétban?

S. Gyula feleli, hogy magyar dohány.

Megmérik, ki számítják nagy sokára, hogy ennyi a büntetés, tessék fizetni.

„Már mondam — szólt S. Gyula — hogy nem fizetek, mert megadtam az árát a trafikban.“

A finánczok nagy szemeket meresztve felbontják a pakétot, hát biz a tele volt trafikkal.

Elkezdik S. Gyulát szidni, hogy merte őket rászédni hiszen ez nem magyar dohány.

„Nem-e? — mond S. Gyula hevesen mutattva a feliratra: „ungarische rauchtabak“ akkor én vagyok megcsalva, nekem mint olyat adták el, de ha nem az: ugy nem kell. Kérem vissza a pénzemet.“

Mit volt mit tenni a finánczdirektor — nehogy a blamázs kisüljön — kifizette a trafik árát, azonfelül suttyomban megajándékozta S. Gyula barátunkat két csomó igazi magyar dohánynal, kérve őt, hogy hallgassa el az egész dolgot. S. Gyula meg is ígérte ezt, s mosolyogva hagyta el a fináncz tanyát.

Alig távozott el, beállit Szaglár Jónás s miután ő vezette nyomra a finánczokat, kérte a sápot. Kapott is a felsült direktor ur kegyes lábaitól azon részére, melyen ülni szokott, még pedig akkorát, hogy az udvar közepére bukfenczett tőle. Néha ily apró pénzzel is fizették a spiczliket.

Diskurszus

Iczik szomszéd és Mihály gazda között.

Iczik. Thodja e khend Mihály gazda! hugyan fugják hivni . . . ezothán a hunvédeket?

Mihály. Hogy ne tudnám, tudom bizony . . .

Iczik. Mundja meg hát khend . . . ha thodja.

Mihály. Hát „honvész”-eknek.

Iczik. Hun vész

hallja khend?

Mihály. Hát ott vész a papiron, csak nem gondolja Iczik szomszéd komolyan, hogy azt a 70 zászlóaljat felállítanak?

Iczik. Hugy ne ghundulnám . . . mikhur utthan van a thürvényben.

Mihály. A „magyar sereg” is bent volt a 67-iki közös alkuban, még is kikaparta onnan Deák uram! Azt a 70 zászlóalj honvédet is majd csak akkor látja szomszéd! mikor én a hátam közepét. Felállítanak majd egy pár századot mutatóba s azzal punktum mentve lesz a . . . nemzeti becsület!

Iczik. Ulvastha e khend Mihály gazda! a Honban egy hunvédhadnagy azt indítványozza, hugy Büszürményi megkegyelmeztetéseért tulyamudjanak a hunvédek akurmányhuz?

Mihály. Elég komikus ez indítvány, tudhatná az indítványozó ha maga is honvéd volt, hogy a valódi honvéd nem kért és nem kér pardont soha!

Mihály. Ni ni szomszéd! miért nevezik azokat az új tiz és huszkrajczárosokat váltó pénznek?

Iczik. Azért Mihály gazda! mert azok a furgalumban nem sukára színt válthának.

Mihály. Már hogy érti ezt a szomszéd?

Iczik. Hát ógy lássa Mihály gazda! hogy az ezüst szin mi hamarább lekhupik rulla s akk hur azthán olyan vürtös lesz, mintha csopa — — rézbül veretthe volna a her von Lunyai! püngü pénznek azért nem nevezhették lássa khend! mert hát nem is püng hanem csak kuppan mint a pityke.

Ludas Matyi gyorspostája.

Bükkaljainak. A küldött adoma jó, de már közöltük a „Hétfejú Sárkány”-ban még 66-ban.

Gyengénszurónak. „A közösügy divat majmai” sokkal komikusabb alakok, — azt a komoly verset nem érdemelnék meg — Matyitól.

Vidéki poetáink azt kérdik tőlünk hogy hát ók harsogtathatják e az „Arany trombitát”? Hogy ne tisztelt kollegák! persze hogy harsogtathatják, — csak fujjanak bele bátran a kiknek jó tüdejük van.

A szeretet fillérei.

E lap kiadó tulajdonosára rótt 600 ft pénzbírság fedezéséhez újabban járultak:

Szatmárról Gellén János 20 kr. neje 15 kr. Gellén Lajos 10 kr. Gellén Róza 5 kr. Szabó Mihály 50 kr. Bakos András s neje 20 kr. Néma József és neje 20 kr. Harkácsi Lajos 30 kr. neje 20 kr. Harkácsi Eszter 20 kr. Harkácsi Julesa 10 kr. Harkácsi József 10 kr. Harkácsi Róza 10 kr. Kalik István és neje 20 kr,

Összesen 2 frt. 50.

Czeglédről Fehér Bálint 30 kr,

Mihályiból (Sopr. m.) Ostfy István ur által, Fützy Vince 2 frt. Nagy Kálmán 1 frt. Kis Géza 1 frt. = összesen 4 frt.

N. Orosziból Varju István ur által 5 ft. 80 kr. és pedig: Paitly Gusztáv 1 frt. Léway István 40 kr. Léway Zsiga 10 kr. Juhász Pál tanuló 1 frt. Dömötör György 40 kr. Oltosy Ferencz 40 kr. Lőrincz Elek 50 kr. Moharos József 30 kr. Szarka Dániel 10 kr. Kerekes József 30 kr. Nagy Jánosnő assz. 40 kr. Arany Lajos tanító 40 kr. S. J. pleb. 50 kr.

Debreczenből Papp György 1 frt.

Összesen 13 ft 60 kr.

E szives adományokért hálás köszönetét fejezi ki a szerkesztőség.